

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

DRUGI ODJEL

PREDMET NENAD KOVAČEVIĆ protiv HRVATSKE

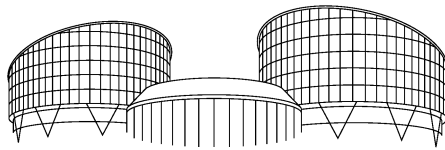
(Zahtjev br. 38415/13)

PRESUDA

STRASBOURG

24. studenoga 2015.

Ova će presuda postati konačna pod okolnostima utvrđenima u članku 44. stavku 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

U predmetu Nenad Kovačević protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući u Vijeću u sastavu:

Işıl Karakaş, *Predsjednica*,
Julia Laffranque,
Paul Lemmens,
Valeriu Griţco,
Ksenija Turković,
Jon Fridrik Kjølbro,
Stéphanie Mourou-Vikström, *suci*,

i Stanley Naismith, *Tajnik odjela*,

Nakon vijećanja zatvorenog za javnost 3. studenoga 2015.,
donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je temeljem zahtjeva (br. 38415/13) protiv Republike Hrvatske što ga je 13. svibnja 2013. godine hrvatski i srpski državljanin g. Nenad Kovačević („podnositelj zahtjeva”) podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”).

2. Podnositelja zahtjeva zastupao je g. D. Rešetar, odvjetnik iz Osijeka. Hrvatsku Vladu („Vlada”) zastupala je njezina zastupnica gđa Š. Stažnik.

3. Podnositelj zahtjeva je prigovorio na nedostatak mjerodavnih i dostatnih razloga za određivanje njegovog kontinuiranog istražnog zatvora, a protivno članku 5. stavcima 1.(c) i 3. Konvencije.

4. Dana 12. prosinca 2013. godine Vlada je obaviještena o prigovorima podnositelja zahtjeva na temelju članka 5., a ostatak zahtjeva proglašen je nedopuštenim.

5. Vlada Srbije je obaviještena o svom pravu da se umiješa u postupak (članak 36. stavak 1. Konvencije i pravilo 44. stavak 1. (a) Poslovnika Suda), ali nije iskoristila priliku da to učini.

ČINJENICE

I. OKOLNOSTI PREDMETA

6. Podnositelj zahtjeva rođen je 1976. godine i trenutačno izdržava kaznu zatvora u Hrvatskoj.

A. Pozadina predmeta

7. 1997. godine pokrenuta je istraga u odnosu na podnositelja zahtjeva zbog sumnje na ubojstvo. Tijekom istrage je zadržan u pritvoru od 5. veljače do 21. svibnja 1997. godine.

8. Nakon puštanja iz pritvora, podnositelj zahtjeva postao je nedostupan hrvatskim vlastima, a 18. prosinca 1998. godine Županijski sud u Osijeku, kao nadležni sud, naložio je suđenje *in absentia*.

9. Dana 8. veljače 1999. godine Županijski sud u Osijeku proglasio je podnositelja krivim za kazneno djelo za koje je optužen te je osuđen *in absentia* na kaznu zatvora u trajanju od devet godina. Presuda je postala pravomoćna 22. veljače 1999.

10. Dana 27. rujna 2005. godine sudac izvršenja Županijskoga suda u Osijeku uputio je podnositelja zahtjeva na izdržavanje kazne zatvora. S obzirom da je u to vrijeme podnositelj zahtjeva još uvijek bio na slobodi, sudac je izdao nalog za raspisivanje tjeralice, radi njegovog uhićenja.

11. Na temelju raspisane tjeralice, podnositelj zahtjeva uhićen je u Bosni i Hercegovini, te je 21. srpnja 2011. godine izručen Hrvatskoj, gdje je odmah počeo izdržavati kaznu zatvora.

12. Dan nakon njegova izručenja, podnositelj zahtjeva zatražio je od Županijskog suda u Osijeku da obnovi postupak proveden u njegovoj odsutnosti (vidi prethodni stavak 30.). Pozvao se na Zakon o kaznenom postupku, koji je propisivao automatsku obnovu postupka koji se vodio *in absentia*, na zahtjev osuđenika.

13. Dana 26. kolovoza 2011. godine izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Osijeku dopustilo je obnovu postupka podnositelju zahtjeva. Ovo je rješenje postalo pravomoćno 6. rujna 2011.

14. Dana 4. listopada 2011. godine Županijski sud u Osijeku obustavio je izvršenje zatvorske kazne podnositelju zahtjeva jer je podnositelju bila dopuštena obnova postupka te je stoga izvršenje kazne moralo biti obustavljeno, kako to zahtijeva članak 507. stavak 5. Zakona o kaznenom postupku (vidi stavak 31. u nastavku).

B. Odluke o podnositeljevom istražnom zatvoru

15. U međuvremenu, 27. rujna 2011. godine Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku predložilo je Županijskom sudu u Osijeku da odredi istražni zatvor podnositelju zahtjeva temeljem članka 123. stavka 1. točke 1. Zakona o kaznenom postupku (opasnost od bijega) do ponovnog suđenja.

16. U vezi s tim zahtjevom, 5. listopada 2011. godine optužno vijeće Županijskog suda u Osijeku saslušalo je podnositelja zahtjeva i njegovog odvjetnika. Tvrdili su, posebice, da podnositelj zahtjeva nije pokušavao izbjeći suđenje i da istražni zatvor treba biti zamijenjen manje restriktivnom mjerom, kao što je jamstvo, koje bi moglo biti izvršeno hipotekom na kući njegove majke i oduzimanjem dokumenata.

17. Istoga dana, Županijski sud u Osijeku prihvatio je prijedlog državnog odvjetništva i odredio istražni zatvor podnositelju zahtjeva temeljem članka 123. stavka 1. točke 1. Zakona o kaznenom postupku (opasnost od bijega). Mjerodavni dio odluke glasi:

„Temeljem [naprijed] provedenih dokaza optužno vijeće ovoga suda utvrdilo je da je opt. Nenad Kovačević optužnicu [nadležnog tužitelja primio 24. lipnja 1997. godine ... da je Policijska uprava osječko-baranjska izvijestila Županijski sud u Osijeku da se opt. Nenad Kovačević ne nalazi na adresi svog prebivališta [u Hrvatskoj] jer je krajem ožujka 1998.g. s te adrese otišao, a navodno se nalazi u Republici Bosni i Hercegovini, koji podatak je dala majka optuženika. Nadalje, utvrđeno je da je opt. Nenad Kovačević naprijed citiranom pravomoćno presudom ... proglašen krivim za počinjenje kaznenog djela ubojstva ... te je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od devet godina. Utvrđeno je i to da je opt. Nenad Kovačević nakon što je u Republici Bosni i Hercegovini uhićen ... dakle, uhićen je jer je sudac izvršenja ovoga suda prema njemu donio rješenje o upućivanju na izdržavanje kazne zatvora, pa stoga nije osnovan prigovor da nije ispunjen opći uvjet za određivanje istražnog zatvora, tj. onaj propisan u odredbi čl. 123. st.1.ZKP/08. Pravomoćna presuda donijeta u redovnom kaznenom postupku koji je proveden u odsutnosti optuženika, a kojom presudom je on proglašen krivim zbog kaznenog djela ubojstva i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od devet godina, predstavlja osnovanu sumnju da je opt. Nenad Kovačević počinio kazneno djelo ubojstva ... Činjenica da se on nalazio u bijegu, jer niti pritvor niti raspisana tjeratica nisu dali rezultate, pa djelatnici policije opt. Nenada Kovačevića nisu mogli na raspravu privesti, već je o uhićen tek kada se tražilo izvršavanje kazne zatvora na koju je osuđen, po ocjeni ovoga vijeća, predstavlja egzistiranje osnove za određivanje istražnog zatvora iz čl. 123. st. 1. t.1. ZKP/08, tj. ... postoje one osobite okolnosti koje ukazuju na opravdanu bojazan i opasnost da bi boravkom na slobodi optuženik mogao pobjeći, kriti se i postati nedostupan, a čime bi onemogućio vođenje ovog kaznenog postupka.

...

Kao što je već navedeno, optuženik Nenad Kovačević primio je već citirane optužnice kojima mu se na teret stavlja počinjenje kaznenog djela ubojstva ... iz spisa predmeta ... proizlazi da se nalazio i u pritvoru, iz čega proizlazi zaključak da je optuženik znao da se protiv njega predmetni kazneni postupak vodi, znao je da se tereti zbog teškog kaznenog djela, napustio je mjesto svog prebivališta i napustio je teritorij Republike Hrvatske, uhićen je na teritoriju države na kojoj nema prebivalište, tj. na teritoriju Republike Bosne i Hercegovine, a sam je iskazao da mu je prebivalište

u Republici Srbiji, pa sve ove okolnosti također ukazuju na opasnost da bi optuženik ponovo mogao pobjeći i kriti se, te onemogućiti u dopuštenoj obnovi kaznenog postupka završetak ovo postupka.

Kraj takvog stanja stvari, vijeće ovoga suda nalazi da su ispunjeni uvjeti da se prema opt. Nenadu Kovačeviću odredi istražni zatvor iz zakonske osnove propisane u čl. 123. st.1.t.1. ZKP/08, primjena mjere istražnog zatvora nužna je radi otklanjanja opasnosti od bijega optuženika, te se jamstvom i mjerama opreza ponuđenim od strane optuženika i njegovog branitelja ne bi mogla postići svrha istražnog zatvora. Ovo osobito kada se ima u vidu način i težinu počinjenog kaznenog djela koje se inkriminira optuženiku, a uz to činjenicu da je ovaj državljanin i Republike Srbije i da je sam iskazao da nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, pa bi dakle, teritorij Republike Hrvatske vrlo lako mogao napustiti. .“

18. Podnositelj zahtjeva podnio je žalbu Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, tvrdeći da optužnica nije dostavljena njemu nego njegovom bratu, koji je u to vrijeme bio maloljetnik, te da je napustio Hrvatsku zbog osobnih razloga. Ponudio je svoju hrvatsku i srpsku putovnicu i majčinu kuću u Hrvatskoj kao jamstvo da neće pobjeći. Podnositelj zahtjeva također je tvrdio da je rješenju Županijskog suda u Osijeku nedostajalo mjerodavno obrazloženje u vezi s mogućnošću njegovog puštanja na slobodu uz jamstvo.

19. Vrhovni sud Republike Hrvatske odbio je podnositeljevu žalbu kao neosnovanu 4. studenog 2011. Mjerodavni dio odluke glasi:

„Protivno žalbenim navodima, prema ocjeni Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao drugostupanjskog suda, ispravno je sud prvog stupnja zaključio da protiv okrivljenika postoje razlozi za određivanje istražnog zatvora po osnovi iz članka 123. stavak 1. točka 1. ZKP-a.

Osnovana sumnja da je okrivljenik počinio kazneno djelo [ubojstva] proizlazi iz pravomoćne presude kojom je okrivljenik proglašen krivim i osuđen na kaznu zatvora u trajanju devet godina, a koja je donesena u postupku u kojem mu je suđeno u odsutnosti, nakon čega je dopuštena obnova postupka, čime je ispunjenja opća zakonska pretpostavka za primjenu mjere pritvora protiv okrivljenika.

Nadalje, treba imati na umu da je okrivljenik, unatoč tome što je imao saznanja da se protiv njega vodi predmetni kazneni postupak (ispitan je pred istražnim suce, nalazio se u pritvoru od 5. veljače 1997. do 21. svibnja 1997. a primio je i optužnicu), napustio teritorij Republike Hrvatske te bio nedostupan za cijelo vrijeme trajanja postupka, koji se protiv njega vodio pred Županijskim sudom u Osijeku. Uhićen je tek nakon što je sudac izvršenja izdao nalog za raspisivanje tjeralice za njim, radi upućivanja na izdržavanje kazne zatvora, i to na temelju međunarodne tjeralice u Bosni i Hercegovini, iako je naveo da mu je prebivalište u Republici Srbiji.

Sve navedene okolnosti, i prema ocjeni Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao drugostupanjskog, upućuju na opasnost da bi okrivljenik, koji je državljanin i Republike Srbije, boravkom na slobodi mogao ponovno pobjeći, kriti se i time onemogućiti vođenje kaznenog postupka, posebno kada se ima na umu njegovo dosadašnje ponašanje, kao i činjenica da je bio nedostupan pravosudnim tijelima 14 godina, a damu se ponovno sudi za teško kazneno djelo za koje je u odsutnosti proglašen krivim i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od devet godina

Nisu osnovani navodi u žalbi okrivljenika da nije imao saznanja da se protiv njega vodi ovaj postupak jer da nije primio optužnicu, s obzirom da iz stanja spisa proizlazi suprotno. U spisu se nalaze potpisane dostavnice iz kojih je vidljivo da je optužnicu uredno primio, a bio je i ispitan pred istražnim sucem upravo na okolnosti kaznenog djela za koje je i proglašen krivim, zbog čega je određeno vrijeme proveo i u pritvoru, pa je nesporno da je znao da je protiv njega u tijeku kazneni postupak.

Također, nije u pravu žalitelj da bi pobijanim rješenjem bila ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka, jer da rješenje ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama u dijelu u kojem je navedeno da se ista svrha u odnosu na okrivljenika ne bi mogla postići jamstvom i mjerama opreza. Prvostupanjski sud je naveo potpune i jasne razloge zbog kojih smatra nužnim određivanje istražnog zatvora po osnovi iz članka 123. stavak 1. točka 1. ZKP-a protiv okrivljenika te da iz navedenih razloga smatra da se ista svrha u odnosu na njega ne bi mogla ostvariti niti jamstvom, a niti bilo kojom od mjera opreza, a koje razloge u potpunosti prihvaća i ovaj drugostupanjski sud. “

20. Dana 9. prosinca 2011. godine podnositelj zahtjeva ponovno je zatražio da mu se istražni zatvor zamijeni jamstvom ili drugom manje restriktivnom mjerom. Na ročištu održanom 16. siječnja 2012. godine, on je ponovio svoj zahtjev.

21. Županijski sud u Osijeku odbio je podnositeljev zahtjev 16. siječnja 2012. i produljio trajanje njegovog istražnog zatvora na temelju članka 123. stavka 1. točke 1. Zakona o kaznenom postupku (opasnost od bijega), ponavljajući svoje prethodno obrazloženje.

22. Dana 2. veljače 2012. godine, nakon ponovnog suđenja, Županijski sud u Osijeku ostavio je na snazi presudu donesenu *in absentia*, kojom je podnositelj zahtjeva proglašen krivim za kazneno djelo ubojstva i osuđen na devet godina zatvora. Istoga dana je odlučeno i da podnositelj zahtjeva treba ostati u istražnom zatvoru do pravomoćnosti presude.

23. Podnositelj zahtjeva je podnio žalbu protiv te presude Vrhovnom sudu Republike Hrvatske. Dana 23. listopada 2012. godine Vrhovni sud Republike Hrvatske ukinuo je presudu te je vratio predmet Županijskom sudu u Osijeku na ponovno suđenje zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka.

24. Istovremeno, Vrhovni sud Republike Hrvatske produljio je istražni zatvor određen podnositelju zahtjeva temeljem članka 123. stavka 1. točke 1. Zakona o kaznenom postupku (opasnost od bijega), ponavljajući svoja prethodna obrazloženja.

25. Dana 7. prosinca 2012. godine podnositelj zahtjeva podnio je ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske, osporavajući rješenje o produljenju njegovog istražnog zatvora. Posebno je tvrdio da je, s obzirom na okolnosti slučaja, određivanje istražnog zatvora nerazmjerno te da bi trebalo biti zamijenjeno jamstvom ili drugom manje restriktivnom preventivnom mjerom.

26. Dana 13. prosinca 2012. godine Ustavni sud Republike Hrvatske odbio je ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva kao neosnovanu, potvrđujući

obrazloženja nižih sudova. Ta je odluka uručena branitelju podnositelja zahtjeva 17. prosinca 2012. godine.

27. Dana 18. prosinca 2012. godine, nakon ponovnog suđenja u ovome predmetu, Županijski sud u Osijeku ostavio je na snazi presudu donesenu *in absentia*, kojom je podnositelj zahtjeva proglašen krivim za kazneno djelo ubojstva i osuđen na devet godina zatvora. Podnositelju zahtjeva produljen je istražni zatvor do pravomoćnosti presude.

28. Vrhovni sud Republike Hrvatske je potvrdio ovu presudu 18. lipnja 2013. godine i ona je time postala pravomoćna. Dana 18. listopada 2013. godine podnositelj zahtjeva osporio ju je pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske i postupak pred tim sudom još je u tijeku.

II. MJERODAVNO DOMAĆE I POREDBENO PRAVO

A. Mjerodavno domaće pravo

1. Ustav

29. Mjerodavne odredbe Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine br. 56/1990, 135/1997, 8/1998, 113/2000, 124/2000, 28/2001, 41/2001, 55/2001, 76/2010, 85/2010 i 5/2014) glase kako slijedi:

Članak 22.

„Čovjekova je sloboda i osobnost nepovrediva.

Nikomu se ne smije oduzeti ili ograničiti sloboda, osim kada je to određeno zakonom, o čemu odlučuje sud.”

2. Zakon o kaznenom postupku

30. Mjerodavne odredbe Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine br. 152/2008, 76/2009, 80/2011, 121/2011 i 91/2012) propisuju:

Mjere opreza

Članak 98.

(1) U slučaju kad postoje okolnosti iz članka 123. ovog Zakona zbog kojih je moguće odrediti istražni zatvor ili je taj zatvor već određen, sud i državni odvjetnik će, ako se ista svrha može ostvariti mjerom opreza, obrazloženim rješenjem odrediti primjenu jedne ili više takvih mjera...

(2) Mjere opreza jesu:

- 1) zabrana napuštanja boravišta,
- 2) zabrana posjećivanja određenog mjesta ili područja,
- 3) obveza redovitog javljanja određenoj osobi ili državnom tijelu,
- 4) zabrana približavanja određenoj osobi,

- 5) zabrana uspostavljanja ili održavanja veze s određenom osobom,
- 6) zabrana obavljanja određene poslovne aktivnosti,
- 7) privremeno oduzimanje putne i druge isprave za prijelaz državne granice,
- 8) privremeno oduzimanje dozvole za upravljanje motornim vozilom,

Jamstvo

Članak 102.

„(1) Istražni zatvor određen iz razloga navedenih u članku 123. stavcima 1. do 3. ovog Zakona, može se ukinuti ako okrivljenik ili tko drugi za njega daje jamstvo, a sam okrivljenik obeća da se neće kriti i da bez odobrenja neće napustiti svoje boravište, da neće ometati kazneni postupak i da neće počinuti novo kazneno djelo.

(2) U rješenju o određivanju istražnog zatvora, sud može odrediti visinu jamstva koja može zamijeniti istražni zatvor. Jamstvo uvijek glasi na svotu novca koja se određuje s obzirom na težinu kaznenog djela, osobne okolnosti te imovno stanje okrivljenika.

(3) Ako ocijeni da jamstvo ne može zamijeniti istražni zatvor sud će navesti okolnosti zbog kojih nalazi da je isključena zamjena istražnog zatvora jamstvom.

(4) Uz jamstvo sud može odrediti jednu ili više mjera opreza kao uvjet jamstva.“

Osnove za određivanje istražnog zatvora

Članak 123.

„(1) Istražni zatvor se može odrediti ako postoji osnovana sumnja da je određena osoba počinila kazneno djelo i ako:

1) je u bijegu ili osobite okolnosti upućuju na opasnost da će pobjeći (krije se, ne može se utvrditi njezina istovjetnost i slično), ...“

Obnova kaznenog postupka

Članak 497.

„(1) Kazneni postupak koji je dovršen pravomoćnim rješenjem ili pravomoćnom presudom može se na zahtjev ovlaštene osobe obnoviti samo u slučajevima i uz uvjete propisane u ovom Zakonu.

(2) Kazneni postupak u kojem je osoba osuđena u odsutnosti (članak 402. stavak 3. i 4.), a nastupila je mogućnost da joj se ponovno sudi u njezinoj prisutnosti, obnovit će se ... ako osuđenik ili njegov branitelj podnesu zahtjev za obnovu postupka u roku od jedne godine od dana kada je postao dostupan sudbenoj vlasti Republike Hrvatske;

...“

31. Na temelju članka 507. stavka 5. Zakona o kaznenom postupku kad rješenje kojim se dopušta obnova kaznenog postupka postane pravomoćno, obustavit će se izvršenje kazne i sud može odrediti istražni zatvor ako su ispunjeni uvjeti iz ovog Zakona (vidi nadalje *Sanader protiv Hrvatske*, br. 66408/12, stavci 64. i 85., 12. veljače 2015.).

3. Sporazum s Bosnom i Hercegovinom o uzajamnom ukidanju viza

32. Dana 5. prosinca 2003. godine Vlade Hrvatske i Bosne i Hercegovine sklopile su međunarodni Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o uzajamnom ukidanju viza, (Narodne novine – Međunarodni ugovori br. 2/2004). Sukladno tome, prelazak preko njihovih međusobnih granica postao je moguć samo uz osobnu iskaznicu.

B. Mjerodavno poredbeno pravo

33. Srpski Zakon o međusobnoj pomoći u kaznenim stvarima iz 2009. godine (objavljen u Službenom glasniku Republike Srbije br. 20/2009) stupio je na snagu 27. ožujka 2009. godine. Na temelju članka 16. Zakona, državljani Srbije ne mogu biti izručeni. Zakonom je ukinuta odgovarajuća odredba Zakona o kaznenom postupku iz 2001. godine (objavljenog u Službenom glasniku Savezne Republike Jugoslavije br. 70/2001, izmjene objavljene u Službenom glasniku Savezne Republike Jugoslavije br. 68/2002 i Službenom glasniku Republike Srbije, br. 58/2004, 85/2005, 115/2005, 49/2007, 20/2009 i 72/2009), koji je bio na snazi između 28. ožujka 2002. i 27. ožujka 2009.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 5. STAVKA 3. KONVENCIJE

34. Podnositelj zahtjeva prigovarao je da njegov kontinuirani boravak u istražnom zatvoru nije bio utemeljen na mjerodavnim i dovoljnim razlozima. Pozvao se na članak 5. stavke 1. (c) i 3. Konvencije. Sud, kao gospodar pravne karakterizacije činjenica predmeta (vidi, na primjer, *Margaretić protiv Hrvatske*, br. 16115/13, stavak 75., 5. lipnja 2014.), smatra da se ovaj prigovor treba ispitati temeljem članka 5. stavka 3. Konvencije, koji glasi kako slijedi:

„Svatko uhićen ili pritvoren u uvjetima predviđenim stavkom 1.c) ovoga članka ... ima pravo u razumnom roku biti suđen ili pušten na slobodu do suđenja. Puštanje na slobodu može se uvjetovati davanjem jamstva da će ta osoba pristupiti suđenju.”

A. Dopuštenost

1. Poštivanje šestomjesečnog roka

(a) Tvrdnje stranaka

35. Vlada je tvrdila da u razdoblju između 21. srpnja i 4. listopada 2011. godine, 2. veljače i 23. listopada 2012. godine, te 18. prosinca 2012. godine i 18. lipnja 2013. godine podnositelj zahtjeva nije bio u istražnom zatvoru radi osiguravanja prisutnosti na suđenju, već je bio u istražnom zatvoru na temelju presude nadležnog suda. Prvo od tih razdoblja završilo je 4. listopada 2011. godine, kada je obustavljeno izvršenje podnositeljeve kazne zatvora, a drugo 23. listopada 2012. godine kada je Vrhovni sud Republike Hrvatske ukinuo prvostupanjsku presudu kojom je podnositelj zahtjeva osuđen. Budući da je podnositelj zahtjeva podnio svoj zahtjev Sudu 13. svibnja 2013. godine, slijedi da je zahtjev bio podnesen godinu i šest mjeseci nakon isteka prvog razdoblja i sedam mjeseci nakon isteka drugog razdoblja. Vlada nadalje smatra da je podnositelj zahtjeva bio u istražnom zatvoru radi osiguravanja prisutnosti na suđenju samo u razdobljima između 5. listopada 2011. i 2. veljače 2012. godine, te 23. listopada i 18. prosinca 2012. godine. S obzirom na činjenicu da je drugo razdoblje završilo 2. veljače 2012. godine nakon donošenja prvostupanjske presude Županijskog suda u Osijeku, te da je podnositelj zahtjeva podnio svoj zahtjev Sudu 13. svibnja 2013. godine, Vlada je smatrala da je njegov zahtjev u pogledu tog razdoblja podnesen izvan roka. Sukladno tome, prema mišljenju Vlade, Sud je mogao ispitati samo razdoblje između 23. listopada i 18. prosinca 2012. godine.

36. Podnositelj zahtjeva je istaknuo da je nakon što mu je Vrhovni sud Republike Hrvatske produljio istražni zatvor 23. listopada 2012. godine iskoristio jedino raspoloživo pravno sredstvo, iznoseći svoje prigovore Ustavnom sudu Republike Hrvatske. Odluka toga suda uručena mu je 17. prosinca 2012. godine, i on je podnio svoj zahtjev Sudu 13. svibnja 2013. godine – dakle unutar vremenskog ograničenja od šest mjeseci.

(b) Ocjena Suda

37. Sud ponavlja kako prema njegovoj dobro utvrđenoj sudskoj praksi pri utvrđivanju duljine pritvora temeljem članka 5. stavka 3. Konvencije, razdoblje koje treba razmotriti počinje na dan kad je okrivljeniku oduzeta sloboda i završava na dan kada je pušten (vidi, na primjer, predmet *Fešar protiv Češke Republike*, br. 76576/01, stavak 44., 13. studenoga 2008.) ili kada je odlučeno o optužbi, čak i ako je to učinio samo prvostupanjski sud (vidi predmet *Belevitskiy protiv Rusije*, br. 72967/01, stavak 99., 1. ožujka 2007.).

38. Sud je već u više navrata utvrdio da, kao u ovome predmetu, višestruka, uzastopna razdoblja pritvora treba promatrati kao cjelinu. Kako

bi se ocijenila duljina pritvora podnositelja zahtjeva, potrebno je razmotriti ukupno trajanje svih razdoblja pritvora temeljem članka 5. stavka 3. (vidi, između brojnih drugih izvora prava, predmete *Solmaz protiv Turske*, br. 27561/02, stavci 34.-37., 16. siječnja 2007., i *Dirdizov protiv Rusije*, br. 41461/10, stavak 105., 27. studenoga 2012.).

39. S tim u vezi, Sud primjećuje da je podnositelj zahtjeva bio izručen od strane Bosne i Hercegovine Hrvatskoj 21. srpnja 2011. godine na temelju međunarodne tjeralice izdane u svrhu izvršenja kazne zatvora izrečene nakon njegove osude *in absentia* (vidi prethodni stavak 11.). Sljedećeg dana podnositelj zahtjeva zatražio je obnovu postupka, što je dopušteno rješenjem Županijskog suda u Osijeku 26. kolovoza 2011. godine i ta je odluka postala pravomoćna 6. rujna 2011. godine (vidi prethodni stavak 13.). Od tog trenutka, u smislu mjerodavnog domaćeg prava, izdržavanje kazne zatvora mora biti obustavljeno (vidi prethodni stavak 31.), a rješenje o obustavi izvršenja kazne doneseno je 4. listopada 2011. godine (vidi prethodni stavak 14.).

40. Iz toga slijedi da treba smatrati da je podnositelj zahtjeva u istražnom zatvoru radi osiguravanja prisutnosti na suđenju, u smislu članka 5. stavaka 1.(c) i 3. Konvencije, barem od 4. listopada 2011. godine, i za potrebe članka 5. stavka 3. on je bio u istražnom zatvoru do donošenja presude od strane Županijskog suda u Osijeku 2. veljače 2012. godine (vidi prethodni stavak 22.). Od tog datuma do 23. listopada 2012. godine, kada je Vrhovni sud Republike Hrvatske ukinuo prvostupanjsku presudu Županijskog suda u Osijeku (vidi prethodni stavak 23. ove presude), on je bio u istražnom zatvoru „nakon osuđujuće presude nadležnog suda“, u smislu članka 5. stavka 1.(a) i zbog toga je to razdoblje njegova lišenja slobode izvan opsega članka 5. stavka 3. (vidi predmet *Kudla protiv Poljske* [GC], br. 30210/96, stavak 104., ECHR 2000-XI). Od 23. listopada 2012. godine dok nije bio osuđen od strane Županijskog suda u Osijeku 18. prosinca 2012. (vidi prethodni stavak 27.), podnositelj zahtjeva je opet bio u istražnom zatvoru za potrebe članka 5. stavka 3. Konvencije.

41. U tim okolnostima, s obzirom na činjenicu da je podnositelj zahtjeva bio stalno lišen slobode nakon izručenja Hrvatskoj (vidi prethodne stavke 11., 22. i 24.) Sud nalazi da se njegova višestruka uzastopna razdoblja lišenja slobode trebaju promatrati kao cjelina za potrebe šestomjesečnog roka (vidi prethodni stavak 38.). Sukladno tome, s obzirom na činjenicu da je podnositelj zahtjeva podnio svoj zahtjev Sudu 13. svibnja 2013. godine, dok je konačno razdoblje njegovog istražnog zatvora završilo 18. prosinca 2012. godine, Sud nalazi da je podnositelj zahtjeva podnio svoj zahtjev Sudu unutar šestomjesečnog roka. Štoviše, Sud primjećuje da mu je rješenje u svezi s njegovim korištenjem učinkovitog domaćeg pravnog sredstva pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske (vidi, između brojnih drugih izvora prava, predmet *Dragin protiv Hrvatske*, br. 75068/12, stavak 103., 24.

srpnja 2014.) bilo dostavljeno 17. prosinca 2012. godine (vidi prethodni stavak 26.), dakle unutar šestomjesečnog roka.

42. Vladin prigovor stoga treba odbiti.

2. *Iscrpljenje domaćih pravnih sredstava*

(a) **Tvrđenje stranaka**

43. Vlada je tvrdila da podnositelj zahtjeva nije podnio ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske protiv odluke o određivanju njegovog istražnog zatvora koju je donio Županijski sud u Osijeku 5. listopada 2011. godine, koju je potvrdio Vrhovni sud Republike Hrvatske 4. studenog 2011. godine. Štoviše, Vlada je naglasila da podnositelj zahtjeva nije podnio žalbu protiv rješenja Županijskog suda u Osijeku od 16. siječnja 2012. godine, kojim mu je produljen istražni zatvor.

44. Podnositelj zahtjeva tvrdio je da je ispravno iscrpio domaća pravna sredstva podnošenjem ustavne tužbe Ustavnom sudu Republike Hrvatske kojom je prigovario istražnom zatvoru.

(b) **Ocjena Suda**

45. Sud ponavlja kako temeljem članka 35. stavka 1. Konvencije može rješavati neku stvar tek nakon što su iscrpljena sva domaća pravna sredstva. Svrha je pravila koje se odnosi na iscrpljenje domaćih pravnih sredstava da se državama ugovornicama da prilika spriječiti ili ispraviti povrede za koje se navodi da su ih počinile, prije nego se ti navodi podnesu Sudu (vidi, između mnogih drugih izvora prava, predmet *Selmouni protiv Francuske* [VV], br. 25803/94, stavak 74., ECHR 1999-IV). Obveza iscrpljenja domaćih pravnih sredstava iziskuje da se podnositelj zahtjeva na uobičajen način posluži pravnim sredstvima koja su učinkovita, dostatna i dostupna u odnosu na njegove prigovore temeljem Konvencije. Da bi bilo učinkovito, pravno sredstvo mora moći izravno ispraviti pobijano stanje stvari (vidi predmet *Balogh protiv Mađarske*, br. 47940/99, stavak 30., 20. srpnja 2004.).

46. Glede navodnih povreda članka 5. stavka 3. Konvencije, Sud je već presudio da ako osoba navodi povredu ove odredbe zbog duljine njezinog lišenja slobode u okolnostima kao što su u ovom predmetu, ona prigovara trajnoj situaciji koju treba razmotriti u cjelini, a ne dijeliti na zasebna razdoblja (vidi predmet *Popov i Vorobyev protiv Rusije*, br. 1606/02, stavak 71., 23. travnja 2009.). U tom pogledu Sud smatra da se, ako je podnositelj zahtjeva domaće vlasti dovoljno upoznao sa svojom situacijom i dao im priliku za ocjenu je li određivanje njegovog istražnog zatvora spojivo s njegovim konvencijskim pravom na suđenje u razumnom roku ili puštanje na slobodu tijekom suđenja, ne može smatrati da podnositelj zahtjeva nije ispunio svoju obvezu iscrpljenja domaćih pravnih sredstava (vidi naprijed

citirane predmete *Popov i Vorobyev*, stavak 71. i *Šuput protiv Hrvatske*, br. 49905/07, stavak 86., 31. svibnja 2011.).

47. Sud na početku primjećuje da je tijekom kaznenog postupka podnositelj zahtjeva iskoristio više pravnih sredstava kojima se sporna situacija, gledana u cjelini, mogla iznijeti domaćim vlastima, dajući im time odgovarajuću mogućnost da ocijene je li njegov istražni zatvor bilo spojiv s Konvencijom (vidi prethodne stavke 16., 18., 20. i 25.).

48. U velikom broju slučajeva protiv Hrvatske, Sud je već odbio iste tvrdnje koje je iznijela tužena Vlada, kojima osporava činjenicu da podnositelj zahtjeva koji je iskoristio niz pravnih sredstava tijekom postupka, uključujući i ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske u vezi nekoliko rješenja kojima se određuje i produljuje njegov istražni zatvor, kao u ovom predmetu, nije osporio sva ta rješenja, jedno po jedno, koristeći sva moguća pravna sredstva na raspolaganju. U svim tim slučajevima Sud je smatrao da je važno ispitati je li podnositelj zahtjeva dovoljno upozorio domaće vlasti na spornu situaciju, gledanu u cjelini, i na taj način im dao odgovarajuću priliku da ocijene je li određivanje njegovog istražnog zatvora bilo spojivo s Konvencijom (vidi naprijed citirani predmet *Šuput*, stavci 80.-88.; *Dervishi protiv Hrvatske*, br. 67341/10, stavci 115.-17., 25. rujna 2012.; *Trifković protiv Hrvatske*, br. 36653/09, stavci 108.-11., 6. studenoga 2012.; i naprijed citirani predmet *Dragin*, stavci 103.-05.).

49. S obzirom na to da Vlada nije iznijela nikakve mjerodavne argumente koji ukazuju na suprotno, Sud ne vidi nikakav razlog da u ovome predmetu odstupa od dosadašnje sudske prakse. Sud stoga odbija Vladin prigovor.

3. Zaključak

50. Sud je utvrdio kako zahtjev nije nedopušten u smislu članka 35. stavka 3.(a), Konvencije. Utvrdio je nadalje da nije nedopušten ni po bilo kojoj drugoj osnovi. Stoga se mora proglasiti dopuštenim.

B. Osnovanost

1. Tvrdnje stranaka

(a) Podnositelj zahtjeva

51. Podnositelj zahtjeva tvrdi da je shvaćanje da je pobjegao ili nastojao izbjeći suđenje pogrešno, jer niti jedna od tih tvrdnji nije bila utemeljena na mjerodavnim i dostatnim činjenicama. On je posebno tvrdio da mu optužnica nikada nije bila propisno dostavljena i da nije imao razloga vjerovati da je u tijeku kazneni postupak protiv njega. Sukladno tome, on je otišao u Bosnu i Hercegovinu, ne bi se izbjegao suđenje, već zbog osobnih

razloga. Stoga nije bilo razloga da mu se odredi istražni zatvor zbog opasnosti od bijega.

52. Podnositelj zahtjeva također je naglasio da čak i ako su domaće vlasti smatrale da je bilo potrebno odrediti istražni zatvor, trebali su ispitati mogućnost njegovog puštanja uz jamstvo ili primjenu drugih manje restriktivnih mjera. Ovo je osobito tako s obzirom da je ponudio svoje dokumente i majčinu kuću kao jamstvo da neće pobjeći, ali su domaće vlasti ignorirale njegove ponude i žalbe i neopravdano produljile njegov istražni zatvor.

(b) Vlada

53. Vlada je tvrdila da je podnositelj zahtjeva tijekom cjelokupnog razdoblja lišenja slobode bio u istražnom zatvoru u potpunosti u skladu sa svim materijalnim i postupovnim zahtjevima mjerodavnog domaćeg prava. Osobito, domaći sudovi su dostatno ispitali postojanje osnovane sumnje da je podnositelj zahtjeva počinio kazneno djelo u pitanju i okolnosti koje ukazuju da postoji bojazan da bi, ako bude na slobodi, mogao pobjeći. U svom obrazloženju, Županijski sud u Osijeku i Vrhovni sud Republike Hrvatske uvjerljivo su dokazali da je podnositelj zahtjeva bio svjestan kaznenog postupka protiv njega i da je unatoč tome ostao nedostupan hrvatskim vlastima gotovo četrnaest godina. Konkretno, domaći sudovi su uzeli u obzir činjenicu da je podnositelja zahtjeva ispitao istražni sudac u vezi kaznenog djela o kojemu je riječ, da je bio u pritvoru određeno vrijeme, te da mu je optužnica propisno uručena, što je sve upućivalo na činjenicu da je bio itekako svjestan kaznenog postupka koji se vodio protiv njega. Štoviše, domaći sudovi utvrdili su da je podnositelj zahtjeva bio i srpski državljanin i da nije imao prebivalište u Hrvatskoj, no da je bio uhićen u trećoj zemlji, Bosni i Hercegovini, gdje također nije imao prebivalište.

54. Nadalje, Vlada je smatrala da su domaći sudovi dostatno ispitali mogućnost puštanja podnositelja zahtjeva na slobodu ili primjenu, manje restriktivne mjere opreza, ali, su ih utvrdili nedovoljnima za osiguranje podnositeljeve prisutnosti, uzimajući u obzir da je jednom već bio pobjegao. Bio je i državljanin Srbije, koja nije izručivala svoje državljane. Štoviše, prema mišljenju Vlade, podnositelj zahtjeva nije imao nikakve prave veze s Hrvatskom s obzirom da u razdoblju od četrnaest godina on nijednom nije otišao tamo posjetiti svoju obitelj. Konačno, Vlada je naglasila da ništa u postupanju domaćih vlasti nije ukazivalo na nedostatak revnosti u provođenju postupka ili na bilo koju drugu proizvoljnost ili nepoštenost u određivanju i produljenju istražnog zatvora podnositelju zahtjeva.

2. Ocjena Suda

(a) Opća načela

55. Sud ponavlja da se prema njegovoj stalnoj sudskoj praksi pitanje je li razdoblje pritvora razumno ne može ocjenjivati *in abstracto*. Razumnost nastavka pritvora okrivljenika treba ocjenjivati u svakom predmetu. Neprekidno trajanje pritvora može biti opravdano u slučajevima kada je zaštita javnog interesa, bez obzira na presumpciju nevinosti, od većeg značenja od zaštite pojedinačnih sloboda (vidi, između drugih izvora prava, predmete *W. protiv Švicarske*, 26. siječnja 1993., serija A br. 254-A, i naprijed citirani predmet *Kudla protiv Poljske*, stavak 110.).

56. Presumpcija govori u prilog puštanja na slobodu. Članak 5. stavak 3. ne dopušta sudskim tijelima odabir između suđenja okrivljeniku u razumnom roku i odobravanja njegovog uvjetnog puštanja na slobodu za vrijeme suđenja. Dok ne bude osuđen, okrivljenik se mora smatrati nevinim, a svrha odredbe koju se razmatra je u biti zahtjev da on bude uvjetno pušten na slobodu nakon što nastavak njegovog pritvora prestane biti razuman (vidi *Vlasov protiv Rusije*, br. 78146/01, stavak 104., 12. lipnja 2008., s daljnjim upućivanjima).

57. U prvom je redu na nacionalnim sudbenim tijelima osigurati da u danom predmetu pritvor određen protiv okrivljenika ne premašuje razuman rok. One u tu svrhu moraju ispitati sve dokaze koji govore za ili protiv postojanja istinskog zahtjeva javnog interesa koji opravdava, uz dužno poštivanje načela presumpcije nevinosti, odstupanje od pravila poštivanja pojedinačne slobode te ih moraju navesti u svojim odlukama kojima odbijaju zahtjeve za puštanje na slobodu. Sud je pozvan odlučiti je li došlo do povrede članka 5. stavka 3. Konvencije u biti na osnovi tih obrazloženja i činjenica koje podnositelj navede u svojim žalbama (vidi predmet *Labita protiv Italije* [GC], br. 26772/95, stavak 152., ESLJP 2000-IV). Tvrdnje za i protiv puštanja na slobodu ne smiju biti "općenite i apstraktne" (vidi predmet *Smirnova protiv Rusije*, br. 46133/99 i 48183/99, stavak 63., ECHR 2003-IX).

58. Neprekinuto postojanje osnovane sumnje da je uhićena osoba počinila kazneno djelo uvjet je *sine qua non* zakonitosti produljenja pritvora, ali nakon proteka određenog vremena ona više nije dovoljna. U takvim predmetima Sud mora utvrditi opravdavaju li još uvijek drugi razlozi izneseni od strane sudbenih vlasti lišavanje slobode. Kada su ti razlozi „mjerodavne” i „dovoljne“, Sud mora utvrditi i jesu li nadležne domaće vlasti pokazale „posebnu revnost” u vođenju postupka (vidi, između brojnih drugih izvora prava, predmete *Idalov protiv Rusije* [GC], br. 5826/03, stavak 140., 22. svibnja 2012; i *Krikunov protiv Rusije*, br. 13991/05, stavak 36., 4. prosinca 2014.).

59. Posebice s obzirom na opasnost od bijega optuženika, Sud smatra da se takva opasnost ne može procijeniti samo na osnovi težine zapriječene

kazne. Treba ju procijeniti pozivom na brojne druge relevantne čimbenike koji mogu ili potvrditi postojanje opasnosti od bijega ili je učiniti naizgled tako neznatnom da ne može opravdati određivanje pritvora. Opasnost od bijega mora se procijeniti u svjetlu čimbenika koji se odnose na karakter, moral, dom, zanimanje, imovinu, obiteljske veze i sve vrste veza osobe sa zemljom u kojoj ju se kazneno goni. Očekivanje teške kazne i težina dokaza mogu biti mjerodavni, ali nisu presudni kao takvi, a mogućnost dobivanja jamstva se moguće mora koristiti kako bi se nadoknadio svaki rizik (vidi predmete *Neumeister protiv Austrije*, 27. lipnja 1968., stavak 10., serija A br. 8, i *Becciev protiv Moldavije*, br. 9190/03, stavak 58., 4. listopada 2005.).

60. Konačno, Sud ponavlja da prema njegovoj dobro utvrđenoj sudskoj praksi temeljem članka 5. stavka 3., kada odlučuju o tome treba li osoba biti puštena ili pritvorena vlasti su dužne razmotriti alternativne mjere kojima bi se osigurala njegova ili njezina prisutnost na suđenju (vidi, primjerice, naprijed citirani predmet *Idalov*, stavak 140. *in fine*).

(b) Primjena ovih načela na ovaj predmet

61. S obzirom na sve okolnosti ovoga predmeta (vidi prethodni stavak 40.), Sud nalazi da razdoblje istražnog zatvora podnositelja zahtjeva koje treba uzeti u obzir iznosi ukupno nekih šest mjeseci.

62. Sud primjećuje da je, nakon obnove kaznenog postupka protiv njega zbog optužbe za ubojstvo, koji je prvo bio proveden u njegovoj odsutnosti jer je bio nedostupan hrvatskim sudbenim vlastima, podnositelju zahtjeva istražni zatvor bio određen zbog opasnosti od bijega.

63. Posebice, kada mu je odredio istražni zatvor, Županijski sud u Osijeku oslonio se na činjenicu da je podnositelj zahtjeva bio u dovoljnoj mjeri svjestan kaznenog postupka koji se vodio protiv njega, budući da mu je bila uručena optužnica i da je bio u pritvoru, no ipak je pobjegao iz Hrvatske nakon što je bio pušten iz pritvora. Osim toga, njegova prisutnost mogla se osigurati samo putem međunarodne tjeralice, temeljem koje je na kraju bio uhićen u Bosni i Hercegovini i izručen Hrvatskoj. Nadalje, Županijski sud u Osijeku uzeo je u obzir činjenicu da je podnositelj zahtjeva imao prebivalište u Srbiji te da je također imao državljanstvo te zemlje, no bio je uhićen na području treće zemlje, odnosno Bosne i Hercegovine. S obzirom na sve te okolnosti, sud je smatrao da je postojala opasnost da bi, ako bude na slobodi, podnositelj zahtjeva mogao ponovno pobjeći i na taj način omesti vođenje postupka (vidi prethodni stavak 17.).

64. Nakon žalbe koju je podnio podnositelj zahtjeva, Vrhovni sud Republike Hrvatske, djelujući kao drugostupanjski sud u dotičnoj pravnoj stvari, potvrdio je sva ta utvrđenja (vidi prethodni stavak 19.). Sukladno tome, istražni zatvor podnositelja zahtjeva produljen je zbog opasnosti od bijega (vidi prethodne stavke 21. i 24.).

65. S tim u vezi, Sud želi naglasiti da postoji opće načelo da su domaći sudovi, posebice raspravni sud, u boljem položaju da ispituju sve okolnosti slučaja i donesu sve potrebne odluke, uključujući i one koje se odnose na istražni zatvor. Sud može intervenirati samo u situacijama u kojima su povrijeđena prava i slobode zajamčene Konvencijom (vidi, primjerice, predmet *Amirov protiv Rusije*, br. 51857/13, stavak 106., 27. studenoga 2014.). Sud ne nalazi nikakvu proizvoljnost u ocjeni relevantnih okolnosti slučaja od strane nadležnih domaćih sudova, niti nalazi da je bilo koji razlog na koji su se oslanjali očigledno nerazuman ili neutemeljen. Ovo je posebno točno s obzirom na činjenicu da je tvrdnja podnositelja zahtjeva da nije bio svjestan da je u Hrvatskoj u tijeku kazneni postupak protiv njega bila propisno ispitana i odbijena od strane domaćih sudova.

66. S druge strane, Sud teško prihvaća tvrdnje podnositelja zahtjeva da on nije bio svjestan da je u Hrvatskoj u tijeku kazneni postupak protiv njega, budući da postoji dovoljno činjenica koje ukazuju na suprotno. Konkretno, kao što su naglasili domaći sudovi, tijekom kaznenog postupka o kojemu je riječ, podnositelja zahtjeva ispitao je istražni sudac, te je bio u pritvoru od 5. veljače do 21. svibnja 1997. godine (vidi prethodne stavke 17. i 19.). Osim toga, na temelju materijala iz spisa predmeta, domaći sudovi također su utvrdili da je optužnica propisno uručena podnositelju zahtjeva. Sud stoga ne može prihvatiti njegovu tvrdnju da nije bio svjestan da je u tijeku kazneni postupak protiv njega. Štoviše, on nije dao ni domaćim sudovima niti ovom Sudu nikakve konkretne razloge za iznenadni bijeg s područja Republike Hrvatske nakon što je pušten iz pritvora, bez da je ikada obavijestio nadležna tijela o tome gdje se nalazio u razdoblju od otprilike četrnaest godina.

67. Iz toga slijedi da su domaći sudovi prikladno ocijenili te pokazali postojanje značajne opasnosti od bijega podnositelja zahtjeva. Sukladno tome, ta je činjenica dovela do snažne pretpostavke protiv primjene alternativnih mjera ograničavanja slobode (vidi predmet *Zimin protiv Rusije*, br. 48613/06, stavak 38., 6. veljače 2014.).

68. S tim u vezi, Sud primjećuje da su domaći sudovi posebno ispitali mogućnost puštanja podnositelja zahtjeva na slobodu uz primjenu manje restriktivne mjere, ali su utvrdili da ona nije primjenjiva u okolnostima predmeta, posebice jer je podnositelj zahtjeva imao srpsko državljanstvo te nije imao prebivalište u Hrvatskoj, što mu je omogućavalo da lako napusti njezino područje (vidi prethodne stavke 17. i 19.). Uistinu, Sud primjećuje da srpsko državljanstvo podnositelja zahtjeva nije sporno te da Srbija ne izručuje svoje državljane (vidi prethodni stavak 33.). Štoviše, čak i da nije ponudio putovnicu vlastima, podnositelj zahtjeva mogao je vrlo lako napustiti Hrvatsku (vidi prethodni stavak 32.; i usporedi predmet *Bolech protiv Švicarske*, br. 30138/12, stavak 54., 29. listopada 2013.).

69. Stoga slijedi da su domaći sudovi pravilno ispitali mogućnost puštanja podnositelja zahtjeva na slobodu te su pružili uvjerljive i detaljne

razloge za odbijanje da ga puste na slobodu i da primijene alternativnu mjeru (usporedi naprijed citirane predmete *Shabani protiv Švicarske*, br. 29044/06, stavak 63., 5. studenoga 2009.; *Sopin protiv Rusije*, br. 57319/10, stavak 45., 18. prosinca 2012.; i, suprotno tome, naprijed citirani predmet *Idalov*, stavak 148; i *Orban protiv Hrvatske*, br. 56111/12, stavak 60., 19. prosinca 2013.).

70. Uzimajući u obzir prethodno navedeno, Sud smatra da je u posebnim okolnostima predmeta znatna opasnost od bijega podnositelja zahtjeva postojala tijekom njegovog šestomjesečnog istražnog zatvora i prihvaća utvrđenja domaćih sudova da nikakve druge mjere kojima bi se osigurala njegova prisutnost nisu bile primjerene (usporedi naprijed citirani predmet *Zimin*, stavak 39.).

71. Sud stoga zaključuje da su postojali relevantni i dostatni razlozi za produljenje istražnog zatvora podnositelju zahtjeva. Štoviše, s obzirom na sve okolnosti predmeta, Sud ne nalazi nikakve naznake nedostatka „posebne revnosti“ u vođenju postupka od strane domaćih vlasti, niti je podnositelj zahtjeva iznio suprotne tvrdnje.

72. Sud stoga utvrđuje da nije došlo do povrede članka 5. stavka 3. Konvencije.

IZ TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO

1. *Utvrđuje* da je zahtjev dopušten;
2. *Presuđuje* da nije došlo do povrede članka 5. stavka 3. Konvencije.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku 24. studenoga 2015. godine, u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Stanley Naismith
Tajnik

Işıl Karakaş
Predsjednica